

KIADÓHIVATAL:
Szikas Antal könyvnyom-
dája, hova az előfizetési
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatal
érdeklő közlemények
küldendők.
Nyitvatartás: minden
szombat délután 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vetetnek fel

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 5 ft. — kr.
Félévre 2 ft 50 kr.
Negyedévre 1 ft 25 kr.
SZERKESZTŐSÉG:
Béza utca, 123. szám,
hova a lap sahelmi ré-
szét illető közlemények
küldendők.
Kéziratok nem
adatok vissza

Néhány szó a madarak védel- mezéséhez.

A természet háztartásában lépten-nyomon találkozunk olyan lényekkel, melyek az emberre közvetlen haszonnal járnak ugyan, de azért az ember az, ki ezekkel szemben ellenség gyanánt lép fel s üldözi és töle telhetőleg mindent elkövet azok pusztítására. Vajon helyesen cselekszik-e az ember akkor, midőn a természet által javára rendelt s mintegy segítőül adott állatot üldözi? Vajon nem ér-e fel ezen állatok haszna, mit az embernek okoznak ama kárral, mit talán szenvedünk állatok?

Tegyük vizsgálat tárgyává röviden a madarakat s nézzük, hogy reánk nézve hasznot hajtának-e? kárt okoznak-e? s miképpen kellene mindnyájunknak a madárvilággal szemben eljárni?

Ha figyelemmel akarjuk kísérni a madaraknak velünk szemben tanúsított viselkedését, úgy figyelmünket csak azokra fordítsuk, melyek a kásunk közelében tartózkodnak s ezek az éneklők rendjének egyes csoportjába sorozhatók. Vajon szolgálnak-e ezek nekünk valami előnyünkre? van-e az embernek abból valami haszna, ha háza közelében madarak tartózkodnak? Bizony igen sok azon madarak által okozott haszon, mit észlelhetünk, mert hiszen ezen állatok, nem szántanak, nem vetnek s mégis a zord időben is képesek táplálékukat megszerezni a nélkül, hogy az embert károsítsák. A madár örök fürgeségével, soha nem pihenő éber ségével képes magának és családjának a mindennapi eledelt megkeresni s ezen munkássága által az embernek is nagy hasznot hajt. Itt

vannak nálunk a legközönségesebb czinke, fecské, fülemile, pacsirta, veréb stb. félék, melyek eléggé ismeretesek az által, hogy míg az egyik gyümölcsfáinkat igyeckszik a kártékony rovaroktól megszabadítani, addig a másik a vetéseken előforduló kártékony férgeseket pusztítja, sőt a levegőben ide-oda repkedő rovarok legnagyobb részét is ezek fogdossák el és így megszabadítják ezeknek kellemetlenségétől az embereket. Ha az embernek más téren szerzett örömet keresünk ezen állatok által, úgy kell-e nagyobb öröm és élvezet, mint az, mit az ember a madarak éneke által élvezhet? Avagy nem örömmel tölti-e el keblünket, ha a fülemile énekét hallgathatjuk? Nem lélekemelő-e, midőn már tavaszi reggelen a madarak száz meg száz-féle dalát halljuk egybehangzani? Már Plinius így ír a fülemiléről: „A fülemile kis torkában egyesítette a természet mind azt, mit az ember a zene-művészetben feltalált, s a mit a különféle hangkészülékeknek egész sorára kellett felosztani.”

Igaz, hogy igen sokan állítják azt, hogy kártékony befolyásuk a madarak az emberre nézve, mert pl. aratás idején mily nagy károkat okoznak gabonaneműnkben, hány szép gyümölcsöt tesznek tönkre fáinkon s mennyiszor alkalmatlanok fészkeik által! Azonban ezek nem veszik azt figyelembe, hogy mennyi emberi fáradságos munka kellett volna ahhoz, míg pl. egy gyümölcsfát meg lehetett volna menteni a kártékony rovaroktól, melyek ha elszaporódnak rajta még az utolsó levelet és legkisebb zöld gallyat is megsemmisítik s mindezeket pár madár mily szépen eltakarította sőt egyesek a fa kérge alul is képesek kipusztítani az ott élősködő férgeseket. Be van bizonyítva, hogy naponként egy madár képes 50—80 rovar elpusztítani táplá-

lékál, azonban e szám magasabbra is emelkedhetik, ha kedvezőbb körülmények vannak; s vajon hány emberi kéz kellene ahhoz, mit pár száz madár ez uton végez naponként? Ha összevetjük azon hasznot, mit a madarak ily utakon okoznak ama kárral, melyet képesek előidézni azt fogjuk látni, hogy a kár elenyészőleg csekély lesz ahhoz képest hiszen azon pár gabonakalász, mely szenvedtőlük bizony nem közelíti meg a hajtott hasznot!

Nagy emberies cselekedet az államban azon intézkedés, hogy állatvédő egyesületeket létesítsenek, de nagyfontosságú egyszersmind a madarak megvédésére irányult figyelem is, hogy a mennyire lehet a megdölgötlan emberek és csintalan gyermekek üldözésétől megvédjék azokat. Tény hogy minél kevésbé művelt valamely ember annál inkább igyeckszik az állatokat pusztítani, mert mindenikben ellenséget lát mindeniket saját önzése céljaira igyeckszik felhasználni, nem látja benne azt ami tulajdonképpen reá nézve is előnyös, nem látja benne a jót és szépet. Az embert igen sokszor az a tulajdona viszi bűnre, mely tulajdona hivatva volna, hogy a bűntől visszatartsa és ennek oka a ferde helytelen, gondolatlan nevelés. Eszt és szívet (lelkét) együttes harmoniában kell művelni, nemesíteni, hogy ne hiányozzék az „összehangzó értelem.”

Nem pusztítani kellene a madarakat, hanem védeni, oltalmazni s a táplálékszüket téli időben bizonyos eledelkkel ellátni! Manapság vannak már oly nemes intézkedések téve több helyen, melyek a madarak életszükségleteit fedezni vannak hivatva, sajnos, hogy nálunk, kik a művelődésnek éppen magaslatára emelkedtünk, kik képesek vagyunk azzal dicsekedni, hogy

TÁRBUZA.

A SZOBOR.

— Rajzolat. —

Írta: Béri Boriska.

A hangulat egyre fokozódott a fényes bálteremben. Az ábrándos tánczene, az élénk tarka színvagyülek, a virágok illata, a suttogás csevegés, a szemek villanása, az elegáns illatszerek bódító gőze, sőt még az a fojtó nehéz párás levegő is: mindez mámorossá téve a lebegő, könnyedén tovaillanó tánczókat.

És e fecsegő, kacagó, mulató alakok közepette Lilla némán nyugodtan, hidegen támaszkodott az ablak párkányhoz. Nem hallotta mindazt a megjegyzést, mit rá vonatkozólag tettek. Hogy nincs szíve, nincs semmi érzés benne nem szeret senkit a világon, márványszobor, mely még él, de érzéketlen minden iránt... Pedig azelőtt mily élénk, beszédes kis lány volt!

Lilla kitekintett az ablakon. A havas utcákon nehéz, áthatlan köd terült szét. Ugy érzi, hogy az ő lelkét is fojtogatja az a nehéz köd, a melyben el van temelve mindaz, a mi vidámságot tudott arcára lehelni. Szétfoszlott röpké ábránd volt az, melynek aranyos szárnyai még ki sem bontakozhattak a rózsaszínű felhőből. Álom, melybe a tavasz lehelt életet, — remény, mely soha sem valósulhatott, — hit, mely a mennyországba vezető utat örökre eltévesztette, — könnyű, édes, bánatos sóhaj, mely viszhang nélkül halt el a levegőben...

Ah, ha erre gondol Lilla, nem látja már többé a ködöt, nem látja a pillanatnyi könnyed szenvedélytől áthatott tánczókat, hanem képeletei innen, hol neki minden oly üres, oly semmi, átrepül oda hova az elemült boldogság, a gyermekremények könnyű szárnyai viszik.

Ott voltak a magasban, a tiszta légtelen, hol az

illatos szellő nyeri életét a természet meleg leheletétől, ott ragyogott mindenütt mellette az a két fekete szem, az volt neki az élet, a világ a mennyország. A szeretet angyala lebegett felettük s biztatóan mosolygott le rájuk. Lili hitt és boldog volt; hitte, a mit azok az ajkak suttogtak hitte azt amit azok neki fogadtak „Szeretem Lili... csupán magát, senkit más!”

Álom, álom... Feltűnt egy szép leány mosolya és az ábránd szárnyaszege hullt alá a földre. Aki azt az édes álmost felkeltette szívében, odahagyta Lillát, ment a szép lány mosolya után mely igézően vontotta őt magához.

Csak egy éve, egy rövid éve ennek s úgy látszik Lillának, mintha közte és azok közt a szép álmok közt az örökkévalóság terülné el mozdulatlan nehézséggel. Vége van már mindörökre. Ezekből a hideg közönyös szemekből nem világlik ki egy korán elhervadt tavasz meleg sugára. Keserű mosoly vonaglik végig az ajkán. Van-e még valami e világon, amit ő érezni tudna?...

— A négyes kezdődik. Elemér vár reád Lilla!

A szobor megmozdul, lassan hidegen hátratekint. Ott áll anyja előtt a tánczos Lilla is odalép s elfogadva Elemér karját mereven halad tova a teremben. A tánczosnők arcza kipihul a meleg virágillatos levegőtől, — Lilla arcza halvány marad s nincs a mi mosolyt csaljon büszke hideg ajkaira, ezekre az egykor oly beszédes gyermekajkakra.

Lilla most hirtelen összeborzad. Ugy érzi, hogy hideg áramlat suhan végig a termen. Magas karcú férfi közeledik a tánczoló felé és minden szem oda tapad szép büszke férfias arczára.

Lilla csak egyetlen egy pillantást vetett az újonnan érkezettre és sápadt arcza izzó gyors lángra lobbant. — Szíve, — mely oly régén pihent, — örült gyorsasággal dobog. — A szürke köd szétoszlik, a felébredt álmok ott zsongnak feje körül s az örök tavasz virágillatos leheletét érzi. A terem csillárjaival,

nyüzsgő alakjaival mélyeséges ingoványba vész el és csak azt a láng-utat látja, mely felvisz a magasba, oda, hol az a két fekete szem az ő régi varázsával, feledhetlen parancsoló hatalmával most ujja rá ragyog.

Nem akarja látni. Elfordítja fejét. Szemei nem is látják már, de ott van a lelkében...

A négyes bevégyődött. A pálmák titokteljesen hajolnak össze s míg a gyöngéd rózsza bágyadtan hajtja le szép fejét, az azalé kíváncsi kelyhecskéi előre hajolva figyelnek...

— Emlékezzék a multra, Lilla, — suttogott az ifjú.

Lilla néhány pillanatig öntudatlanul édes lankadsággal hajtja le fejét a nagy pálmára s szakgatott, gyors légzéssel szívja be Miklós szavait.

— Emlékezzék a multra, — suttogja Miklós tovább, — az édes szép multra s a szép emlékekre kérem, bocsasson meg nekem. Nem tudtam ellentállni annak a csábító mosolynak, mely a szinpad deszkáin s az életben egyaránt szép volt. Ha tudná, mennyire gyűlölöm magamat azóta. Ah, de ime most ismét hiszek az örök üdvösségben, hisz magát szeretem, Lilla! Ledobtam a szennyet magamról s felemelkedtem a tiszta magasba, hol csak egy szent örök jó van s ez maga, Lilla!... Lássá, oly szép volt az a kert, a nyárfák alatti kis paddal s az a piros szalagos kis barány; mennyiszor futkostunk utána. És a patak, a kék nefelejtsekkal... Elhervadtak volna már azok a koszorúk, miket akkor ott kötöttünk? Letűnt volna a szép mult fénye? Hívjuk vissza a letűnt órákat, Lili, és ne bocsássuk el soha, soha többé magunktól.

Elhallgatott. Lilla még ott áll mozdulatlanul a pálmához támaszkodva s szemeit még kabultan lehunyvarta tartotta. Látta a szép holdas estét, a kis padot, hallgatta a nyárfák susogását, érezte a gyöngyvirág illatát... Mily szép az élet, mily boldogság a létezés!

városunkban főgymnasium és tanítóképző intézet virágozik — mi vagyunk annyira hátra maradvány, hogy semmiféle óriási intézkedés téve ez ügyben nincsen.

Ha látja az ember amaz esztelen madár-üldözést, mit nálunk egyesek üznek, valóban megbotránkozik rajta s ez csakis ama műveletlen lélek semmi nemeset nem ismerő kifolyása, azonban ha más városban erélyes fellépés által képes a hatóság ezen szomorú állapotot megszüntetni, vajjon miért ne lehetne az nálunk is?

Ahhoz, hogy ily emberekkel szemben lehet szigorúan fellépünk — a törvény nyújt segítséget s csakis az lenne még hátra, hogy e célból többen egyesülve alakítsunk egy madárvédő egyesületet!

Ne legyünk közömbösek a hasznos állatokkal szemben; mert ha jól figyelembe vesszük amaz eljárás, mely által magunknak mintegy biztosíthatjuk emez állatok hasznos munkásságát meggyőződhetünk, hogy ugyan csekély amaz áldozat!

Mutassuk meg, hogy ha akadnak is közöttünk oly romlott lelkek kik nem ismerik az állatok jótékonyosságát s azokat pusztítani igyekeznek, mi megmagyarázzuk azoknak az állatok szükséges voltát s igyekezzünk őket eme káros foglalkozásról leszoktatni s elűjűk vele azt a hasznos célt is hogy némileg emüvelletlen lelkeket a szépnék és jónak ismeretével is megbarátkoztatjuk.

CSEMETEI KÁROLY.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„SZARVASI LAPOK“

1890. évi VII. évfolyamára.

Tisztelettel kérjük pártolóinkat előfizetéseiknek mielőbbi megújítására, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt ideje-korán tájékozódva lehessünk, s a lap szétküldésében semmi akadályunk ne legyen.

Esedezünk a hátralekök szives beküldéséért is

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva és vidékre postán küldve.

Egészévre 5 frt — kr.

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 25 kr.

Gyűjtőknek 5 előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A Kiadóhivatal.

De hirtelen elborul a holdas esték fényessége, a nyárfák lesújtva terültek el a földön . . . Egy kaczer arc mosolya tünt fel és Lilla érezte, mint zuhan alá a mélységbe. Megcsalta őt, mást szeretett; az a másik rá nézett s e tekintetet nem lehet levenni róla. Vesszen el bár minden, a mit egykor hitt, remélt, fájjon bár a szíve, érezze bár ennek vergődését: a régi érzelmek mégis el kell felednie s büszkén fog elhaladni a mult romjai mellett. Kód, kód, mindenütt örökös, sötét kód, nem lehet már neki tavasza. A kit egyszer oly nagyon megcsaltak, annak már nem lehet hite többé. A szilaj, örült vérenek le kell csendesednie s az ujra feléledt remények hadd hamvadjanak el! . . . És a feltámadás? Nem, nem hihet abban sem; ő csak azt a nehéz, tövisekkel borított utat látja, melynek végén sötétben emelkedik ki a Golgota keresztje . . .

Büszkén, hidegen nézi végig Miklóst és szó nélkül távozik.

Miklós a sértett büszkeség lázongó haragjával harap szintelen ajkaiba, szép arca elsápad a fájdalomtól, büszke férfitelke kinosan viaskodik a feléledt szerelem hatalmával s a szív bánatával.

Lilla ismét az ablak párkányára hajolva nézi a sűrű ködöt. Szeretne zokogni, szeretne leborulni a hideg ablakra, szeretné magát ledobni az utca havas kövezetére, hadd lenne már mindennek vége.

De nem, az gyávaság lenne . . . Meg fog küzdeni az étellel; emelt fővel, büszke daczczal fogja megenni utját a tövisek közt a Golgota felé . . .

Am a sűrű köd miatt semmit sem látni odakünn, hirtelen támadt ólmos eső verdesi az ablakot s Lilla fáradtan hallgatja az egyhangú kopogást . . .

Reminiscentiák

Az ovodai piknikről.

Minek nevezem?

Elite-bálnak? — No az nem volt.

Táncmulatságnak? — Nagyon közönségesen hangzik.

HELYI HIREK.

Ethasztott tisztviselő-választás. A községi tisztviselőknél mult vasárnapra hirdetett választása — miután a kijelölés ellen fellebbezés nyújtatott be — f. hó 22-én délelőtt 9 órára halasztatott el.

Az adózók figyelmébe. Az 1890. évben adó alá tartozó tőkekamat- és járadék jövedelmekre — a III. és IV. osztályú kereseti adóköteles jövedelmekre, úgyszintén az adóssági kamatokra vonatkozó bevallások f. évi január havában lévén a községi előjárásnál benyújtandók, felhivatnak az adózók, hogy eme vallomásaikat az adóügyi jegyzői irodába adják be és pedig: 1. A III. IV. osztályú és tőkekamat adokra vonatkozó bevallásokat legkésőbb január 24-ig. 2. Az általános jövedelmi pótdadónál tekintetbe veendő adóssági kamatokra vonatkozó vallomásaikat legkésőbb január 31-ig Megjegyezzetük, hogy — miután a III. osztályú adóra nézve a három évi kivétési időszak a folyó évvel újból kezdődik — ez évben kivétel nélkül mindazok tartoznak bevallást tenni, kiknek ülete vagy haszonhajtó foglalkozása jelenleg fennáll, egyszersmind figyelemzetnek az illető adózók, hogy vallomásaik be nem adása esetén adójuk hivatalból beszerzett adatok alapján fog megállapítani. Az adóssági kamatok iránti bevallásoknál a fent kivett határidő annyival is inkább betartandó, mert az ezen határidő letelte után a beadott bevallások közül csak felebezés esetén, még pedig azon bevallások lesznek figyelembe vehetők, melyek február 15-ig beérkeztek, ha hitelesen igazoltatik, hogy az elkésés elháríthatatlan a kádályok miatt következett be és ezen körülmény hitelesen igazolva fog találtatni. **AZ ELŐJÁRÁSÁG**

Nyilvános köszönet. Mivel az óvoda pénztára javára rendezett batyubál kitünő sikere, mely az egyletnek 161 frt 31 kr. tiszta jövedelmét hozott, Salacz Ferenczné nagysága lelkes pártfogásának, valamint Kresmárik Juliska k. a. buzgó fáradozásának köszönhető, fogadják az egylet nevében hálás köszönetemet. Dr. Fuksz Ede óvodai igazgató.

Elvesztett legyező. Lapunknak egy — a gyöngébb nemhez tartozó — barátja azon panasszal fordult hozzánk, hogy az ovodai piknik alkalmával két legyezője eltévelyedett. Bizalommal kérjük fel tehát a károsult nevében a becsületes megtalálót, sziveskedjék azokat szerkesztőségünk útján a tulajdonosnak birtokába juttatni. Tájékozas végett annyit jegyzünk meg, hogy az egyik dr. a-p-szin legyezőn kis cziczát ábrázoló kép van; a másikon pedig — mely piroszszínű — egy dalos madárka repdes. — Hogy repülne vissza mielőbb kis gazdájához!

Egy kis statisztika. A házadó összeírás és kivétési munkálatok a közelmúlt napokban fejeztettek be községünkben. Közöljük ezekből a következő adatokat. Van Szarvason összesen 2637 utcaiz 4234 udvari szoba, 5717 kamra, 4373 konyha, 316 pincze, 51 faszin 5034 padlás, 133 mühely 56 raktár, 2729 istálló 840 félszer, Ebből bérbe van adva 382 utcaiz 583 udvari szoba, 76 bolt, 689 kamara, 506 konyha, 36

pincze, 6 faszin, 3⁴ padlás, 24 mühely, 17 raktár. 49 istálló, 27 félszer összesen 42706 frt évi házbéért.

A forgalomnak átvadva A szent-andrásihatár mellett levő nagy gőzmalom, mint értesülünk a közönség számára ujoól megnyitattik. Az eddigi tulajdonos Baumgartner Ferdinándtól a Haasz és Schönfeld cég a gőzmalomot megvette s ez időszertint nagyban folyik a meglehetősen elhanyagolt állapotban lévő épület restaurálása.

Sorsolás Az óvoda javára mult szombaton megtartott batyubál alkalmával következő tombolaszámok húztak ki nyereménynyel:

18	195	404	599	768	883
28	212	434	601	769	895
35	213	441	603	773	896
40	222	447	611	777	897
53	238	458	643	780	903
54	241	469	641	782	907
61	260	475	663	787	908
97	265	480	675	790	910
98	279	493	679	797	916
99	282	495	682	798	917
106	318	502	691	807	920
115	325	503	693	818	929
116	328	518	720	822	93
141	330	528	722	829	949
142	338	537	735	830	959
151	357	539	750	845	964
160	362	543	742	853	969
177	367	558	749	866	975
178	366	564	751	875	977
182	369	588	758	880	978
183	398	596	767	881	—

A főnyereményt, az óvoda által adott kancsót, a 40. számmal nyerte: Grimm Gyula úr. Felhivatnak azon nyertő szám tulajdonosok, kik nyereménytárgyaikat még eddig nem vették át, hogy azokat Salacz Ferenczné Úrhölgy lakásán legkésőbb f. hó 23-ig kaphatják meg; — mert az addig ki nem váltott tárgyak az óvoda sajátjai lesznek.

Lesz mit inni. Városunkban eddigelé a következő polgárok nyertek engedélyt italmerésre: Arnstein L. Kohn. Benzur Gyula. Deák Ferenczné. Deutsch Ignác. Deuschensmidt János. Engel David, Fuchs Henrik, Frisch Ignác. Fuchs David. Glück Zsigmond. Guszman Mór. Goldstein Karoly. Hajdnek György. Hajas István. König Lázár, Köteles János. Kunster János. Kohn Áronné. Lipeczky Gyuláné. Meitner Salamonné. März Lajos, Mikolay Pál. Mandl József. Ifj. Nyemcsok János. Opauszky Mihályné. Podani Pál. Patkai Jánosné. Ifj. Pohl Karoly. Rosenberg Fűöp. Roszjarovicz János. Réthy Sándor. Scheier Jakob. Scheier József. Schlesinger Soma. Ifj. Schlesinger Mari. id. Schlesinger Möriz. Schrötter Miksané. Tóth Lajosné. Tausz Mór. Weiszner Ignác. Weiszberger Béla. Wiegner Lajos Weisz Adolf. Weiszmayer Antal. Zűs Lajosné. Hajnal József. Braun Adolf. Weber Ignác. Szarvasi Casino, Schönfeld Mihály. Harsányi János. Trunner Gottfried.

Szarvas húsfogyasztása. Nem lesz talán érdektelen olvasóink előtt, hogy az egyes szarvasi mészárosok mennyi húst mértek ki a fogyasztó közönség

Batyubál? Tudja Isten, nekem ez se tetszik. Pedig voltaképen mindnyájából volt benne valami. Az elit balok elegantiája, a régi jó táncvigalmak háziassága, s a batyubálak terített asztalai. De nevezük bárminek, egy bizonyos: hogy az ideit farsangot alig lehetett volna szebben megkezdni, mint a mult szombati piknikkel, mely minden tekintetben sikerült, kedves multság volt. Rám — megvallom — azt a benyomást tette, mintha egy családi estélyen volnék, melyen összevereglik a sok jó rokon és jóbarát; mert csak ilyen körben lehet a kedv oly igazán feszelen, mint ott volt, s mulhat az idő oly villámgyorsasággal, mint ott mult. Véletlenségéből, vagy szándékosan történt, de a merev udvariasságot, az unalmas nagyképszerűséget mindenki otthlon felejtette s ide csak derült arcot, nyajas tekintetet hozott.

— Kivel tánczold a második négyest?
— Soborsin rózsájával.
— Barátom, ez a Melán oly könnyen tánczol, mintha csak szárnyai volnának.
— Ki parancsol ebből a finom pulykából, a Szerénaké, ezt a szép tortát pedig az Aranka kis kacsói szerkesztették!

— Ugyan kérlek, ki az a kedves jókedvű alak, kinek mosolya felér minden mennyi üdvösséggel?
— Az a Nelli! Ő a jó kedély kiapadhatlan forrása!

S ez a szép nagy család abban különbözik a közönséges familiáktól, hogy egy kedves, csinos, minden gyermekéért egyformán aggódó, töprengő mamát nevez magáénak, a főfőrendező és szeretetreméltó bálánya: Salacz Ferenczné úrnő személyében.

S milyen csapongó volt a jókedv! . . .
Tán még most is tánczolnak, ha „véletlenségéből” — meg nem virrad. Régen látnunk oly kitaró jókedvű bált, mint ez volt s Pepi, ez a világot látott cigányprimás tán soh'se szolgálta meg jobban a maga díját, mint ez alkalommal Némelyik kis lány a tánczrendet a bál egész fiatalágával végigtánczolta s ennek daczára szemökkel még reggel felé is azt látszottak

mondani, a mit biróné asszonyom mond a „Piros bugyelláris”-ban, hogy: „Jaj, ha így járhatnam tizenhárom éjjel meg egy nap!”

Végtekinetve a „rózsás kerten”, mikor már belefáradtunk a közvélemény által szentesített bálkirálynők nézésébe, jól esett szemünknek megpihenni egy-egy „ujoncz” alakon, egy-egy gyermekleányka ábrándos tekintetén, kiket — a fiatalság dicséretére legyen mondva — azon figyelemmel tüntettek ki a tánczosok, mely őket kedvességükönél fogva megilleti.

A táncz két ízben szakadt félbe, azaz kétszer volt szünóra; de a kettős pihenésért kárpótlást nyújtottak előbb a gazdagon felterített asztalok, éjjel után pedig a tombolajáték. Az előbbin én jártam legjobban, ki félig meddig „vén ember” volnék, de néha napján „legény” szamba is megyek; s így a tatakkal is, meg a fiatalaggal is végig ettem a vacsorát. Az igaz, hogy kis szomszédnóm — mikor a szentandrási pulykát kerestem — megenni való kedves pajzánsgaggy kinalgatta a b-i kappant, Persze én azt nem tudhattam hogy erre a nagy lakomára még Baboczkán is kiűtött a szárnyasok között az öldöklés.

Kedvderítő jelenetekben sem volt hiány. Érdekes volt látni a mint a folyton jókedvű Kapitány bácsi ez egyszer nem csizmadiát, csak — üvegest fogott. Vacsorán után egy kis társaság maradt még ülte az asztaloknál, s itt szóba kerül, hogy milyen kedves, társaságba való ember ez az új tanár, Cs. professzor ur. Kapitány bácsi elindul, hogy elővezesse és bemutatassa Cs. urat, s a bálterem egyik szegletében bámoló publikumból előcsipi, karon fogja, s a társaság elé vezet — Frankó Jánost, ki igen derek, szelid fiatal ember ugyan, de a felvilágosodás terjesztéséhez eddig elé még csak annyiban járult, hogy üres óráiban törött ablakok beüvegezésével foglalkozik. S az asztal-társaság hahotájánál csak az amuló ifjú ember csodálkozása volt nagyobb, ki előtt legalább is szokatlannak hangzott, amint a Kapitány úr e szavakkal vonszolta az étterem felé:

számára.
db ökröt
632 db a
79 birkát
104 birkát
tést 51 l
sertést. E
236 drbo
160 drbo
összesen
borjut 16
sertést. Z
18 drbot
45 birkát
üzlet csá
gatott tel
840 drb
Az
ség már l
ban már
torokfaja
betegség
nátha, A
kimeatet
bert, s G
emberek
Pétervár
beteg vo
felé elter
gek külö
tegség eg
a koiera
nek ügya
Ausztria
ország t
legáramla
lunk haz
—
évi febru
torna-egy
m a t re
elnök, Fá
Dorfinger
Lajos Kú
Molnar G
Antal. B
Valentiny
balbizotts
ladjegy 5
Geneszy J
Felűfizete
—
zett Szer
v a s a r
tartatni,
3 an a v
—
A t
bá lrende
és lábszá
Az előbb
udverlő p
egy — G
szeszélye.
vitézség s
nyulacska
kis „csuzi
De
piquanteri
Telkessy
vezérelt v
En
S ég
Mer
mindazt,
az ő lábá
hogy ha r
ő fogja ke
Az én ne
De r
olvasól, ki
Fészlete ir
Jó l
Igy
Jsten v
Sándorné
Konstantin
Jozsefné. E
(Kuria) Po
né özv. Sz
sin.) Broz
Derezy Ró
Szerén. Kr
Mazor D
nővérek (J
Somogyi J
Az e
ság reggel

sámára. Az 1899. évben Majercsik János levágott 240 db ökröt és tehenet. 239 db borjút, 153 birkát összesen 632 db állatot. Deák Ignáczné 59 tehenet, 188 borjút, 79 birkát, összesen 326 drbot. Gyúrik János 12 sertést 104 birkát, összesen 116 drbot. Rohony Soma 28 sertést 51 birkát, összesen 79 drbot. Hoduba Lukács 97 sertést. Elefánt János 97 sertést. 138 birkát, összesen 236 drbot. Elefánt Mihály 114 birkát 46 sertést összesen 160 drbot. Nyemcsok Lajosné 39 sertést 127 birkát összesen 166 drbot. Majercsik Soma 106 tehenet, 91 borjút 16 birkát, összesen 213 drbot. Frankó János 14 sertést. Zuberecz Soma 6 sertést 12 birkát, összesen 18 drbot. Szarvasi hússzövetkezet 33 tehenet, 29 borjút 45 birkát, összesen 107 drbot. Megjegyzendő, hogy ez üzlet csak szeptember hónapban kezdődött meg. Levágatott tehát Szarvason 438 drb tehen, 339 drb sertés, 840 drb birka, 547 drb borju. Összesen 2164 állat.

Az influenza, ez a divatos és kellemetlen betegség már hozzánk is betette lábát, s mint halljuk, városunkban már többen szenvednek benne. Heves fej-, vagy torokfájás, néha in és derékfájás is szokott előjele a betegségnek, mely voltaképpen nagy fokú lázzal járható. A betegség 6-12 napig tart s nem halálos kimenetelű ugyan, de azért ugyancsak lecsigázza az embert, s Oroszországban oly hevesen lépett fel hogy az emberek az utcán rogytak össze. s a főváros, Szent-Pétervár, utcái kihaltak látszólag, mert mindenki beteg volt. Most már mint a lapokban olvassuk minden felé elterjedt. Bécsben azt is tapasztaltak hogy a betegek különösen undorodnak az ételektől s általában a betegség egyik jelensége a hányáselérés is. miert a nép a kolera előjelének tekinté, de alap nélkül. Szakértőknek ugyan az volt a véleményük, hogy hazánknak csak Ausztria melletti részeit fogja érinteni a betegség, az ország többi része azonban félreesik a ragályt szállító légáramlat mostani útjától de mint szomorúan értesülünk hazánk több vidékén kezd fellépni az influenza.

Megyei hírek.

Meghívó. A békés-csabai nőtlen urak 1890. évi február hó 1-én a vigadó termében a „békés-csabai torna-egyesület” javára a r t k ö r ü t á n c z v i g a l m a t rendeznek. A rendezőség tagjai: Steller Árpád elnök. Fábry Géza pénztáros. Leszich László jegyző. Dorfinger E. e. Fischer Samuel. Gazdik János Guttmann Lajos Kún Ede. Michnay Gyula. Moczkovics György. Molnár György. Perszina Alfréd Réthy Béla. Richter Antal. Ruzsitska Károly. Such Dezső. Such Kálmán. Valentiny Jenő. Vranovich Zsigmond. Zsilinszky Lajos balbizottsági tagok. Belépti díj: személyjegy 2 frt, családjegy 5 frt. Jegyek előre válthatók Gärtner A. és Gencsy József urak üzletében. Kezdeté 8¹/₂ órakor. Felülfizetések hirtelre nyugtáztatnak.

Országos vásár. Csongrádmegyébe kebelezett Szenté városában a legközelebbi országos vásár 1890. évi február hó 1. 2. és 3-án fog megtartatni, — és pedig február 1-én a jószágvásár, 2. és 3-án a vegyesárú, vagyis a, n. gyalogvásár.

— Jöjjön csak kedves tanár úr, jöjjön, jöjjön! A tombolajáték sokakkal kedélyes tréfát űzött. A bá rendezéséről is híres kis doktor miniatűr-halállóból és labzárcsontokból fűzött joujou-t nyert egyik jegyével. Az előbb leírt jelenet szereplőjének: a mi merészen udvarló professzor barátunknak, csinos papucsát és egy — Gönczy ABC-t juttatott Fortuna Istenasszony szeszélye. A tréfas Kapitánybácsi is megnyerte a harci vitesség symbolumát, egy csinosan kitömött — tengeri nyulacska alakjában, egy jól ismert párbajhős elegáns kis „csuzlikát” kapott nyeregyével.

De ki tudná azt mind felsorolni, mily elmés pikantériával osztotta kegyelt a mi „saját külön” Telkessy Margitunk: a kis Salacz Elemér keze által vezérelt vak sors...

En — nem nyertem semmit!
S épen azért nyertem legtöbbet!
Mert egyik bájos táncosnómmal így egyeztem, hogy mindazt, mit a sors számomra juttat, hódolatom jeléül az ő lábához fogom lerakni. Ő viszont megígérte, hogy ha nem kedvezne a farkasmenyhérti szerencse, ő fogja kedves „ternó” által megőrvendeztetni szívemet. Az én nemnyeresésem tehát hannibáli győzelmet jelent. De mit untatom én a saját belügyeimmel a nyájas olvasó, kiva béli névsor, a referadák e legérdekesebb észlelete iránt táplálhat magában jogos kíváncsiságot.

Jo! Legyen tehát neki is az ő kívánsága szerint. Így ni:
Jelen voltak: Breyer Mórné. özv. Brózik G-né. Darabos Sándorné (Szt. András) Dérczy Péterné. Dr. Fuksz Edéné Konstantinovits Györgyné, Kovács Sándorné Krcsmárik Józsefné. Kuczky Jánosné. Mázor Józsefné. Paál Viktorné (Kuria) Pokorny Lászlóné. Salacz Ferenczné. Somogyi Elek-né özv. Szlovák Jenőné stb. Úrnök. Blau Antonia (Sobor-sin.) Brózik nővérek. Darabos JAranka. (Szt. András.) Dérczy Róza. Fuksz Gizella. Konstantinovics Szidi. Kovács Szerén. Kraft Mariska. Krcsmárik nővérek. Kuczky Ilona. Mázor Dalma. Mihályi nővérek. Paál Nellike. Paál nővérek (Kuria.) Passauer Sarolta. Riedl Ilona (Szt. András.) Somogyi Juliska kisasszonyok.

Az első négyest mintegy 30 pár táncolta, s a mulat-ság reggeli 6 óráig tartott. KAJABUSZ.

Halálozás. Kondoros község iparosai közül a lefolyt héten ketten lettek áldozataivá a halálnak. Jan. 11-én halt el nehéz szenvedés után Jambor Ferencz szabó mester 53 éves korában; jan 12-én pedig hosszas szenvedés után költözött el ifj. Hrivnák Mihály csizma-dia mester az ev. egyháznak legelső egyházfia 27 éves korában; ez utóbbi megholdogult veje volt a szarvas-városi esküdt Hrivnák Mátyásnak. Mindkét elhunyt öz-vegyet — az utóbbi apát anyát is — hagyott hátra. Temetésök nagy részvétellel történt.

Álfarkas A közel mult napokban egy örvénykúti lakos a városházára hozott közszelemre kitétel végett egy kitömött állatot, melyet ő és a bámuló laikus nép tarkasnak kiáltott ki. Hozzá ért emberek azonban mosolyogva hagyták el a helyet, hol az a farkasnak nézett hatalmas — tanyai kutya riadalomba ejtette a körülötte állókat.

Kondorosról értesítenek bennünket, hogy ott a szarvasmarhák és disznók közt pusztító köröm-és szájfájás már teljesen megszűnt.

Választás. Csorvason a községi képviselők választása nagy érdeklődés mellett folyó hó 10-én ejtett meg tekintetes Vangyel Sándor elnöke alatt. Beadott 163 szavazat, ebből Freitag János kapott 102 Fehér Ferencz 97. Asztalos Sándor 96. Tóth András 93. Gyarmati Ferencz 92. Gombkötő Mihály 90. Tar István 88. Szakács Mihály 85. Györgyi Ádám 83. Kozma Gusztáv 79. ifj. Gyarmati I. 74 szavazatot. A községi előjárók választása folyó hó 20-án fog megtörténni.

A földvétele ügye. mely régebb idő óta foglalkoztatja Kondoros lokosságát, a megoldáshoz közeledik. Nem akartunk e tárgyban eddig bármit is mondani, nehogy esetleg az ügy melynek sikerét szívünkben obajtuk idő előtt szellőzödjék. Most azonban már biztos forrásból állíthatjuk, hogy a földvétele ügye a legjobb fordulathoz jutott. A lakosság ugyan újabb terhet vesz magára, amde rendkívüli mértékben kiterjeszti határát. A gr. Karolyi István birtoka ugyanis, melyről szó van, közel 9000 holdat tesz ki, melyből Kondoros község határában 5037 hold van, holdja 1100 [] ölével számítva. A föld árát és feltételeit megtudhatni Kiss Mihály birtokos lakostársnál. Az iratkozások még tartanak, bár a jelentkezett vevők száma már teljes. Tekintettel a sokféle beszédre, mely ezen vétel meghíusítását czélozza jelenthetjük, hogy a befejezett alku csak napok kérdése. Az egész birtok ára instrukció nélkül 1.627.000 frt. Fizetési idő 7 év, mely idő után még 650.000 frt teher marad a birtokon 32 esztendőre. Adja Isten, hogy siker maradjon a consortium faradozását!

Közgazdaság.

Tülevelü fáinkról.

Ki ne látna szívesen kertjében, különösen lakásának ablaka előtt egy kis tülevelü facsoportozatot, különösen télen, midőn minden kihalt a természetben, midőn maga a természet is halotti lepelbe takarva várja a tavasz jöttével újra ébredését, akkor aztán ne örüljünk látni a végtelen leplen egy kis zöldet, melyet mintegy zálogul adott a tavasz a télnek, hogy jöttét bizvást várhassa. — De nemcsak az esztetikai érzelmek és költői ábránd szempontjából helyes a kertekben tülevelü fákat ültetni, de egészségi szempontból szükséges is.

A fájában s tülevelében levő illóolaj rendkívül egészséges a tüdőre.

A tülevelü fak pompájuk, — gazdag változatuk és szép színárnyékolásukat illetve semmi kívánni valót nem hagynak hátra.

A tülevelűek közül, melyek a zord téli időt minden védelem nélkül kiállják és melyek tartósság tekintetében legkedveltebbé váltak a következőket sorolom elő.

A nyugati (közönséges) éleifa (Thuja occidentalis), ez egy közönségesen ismert 12 m. magasságú fa, mely friss, tápdus talajban szép — egészen a földig terjedő ágakkal — gulát képez s különösen csoportosításokhoz — legyenek azok egynemű növényekből vagy vegyes lombu növényekből alakítva — igen alkalmas. Az ollót jól bírja s e miatt védő sövénynek is igen jelesen használható.

Eredeti hazája Észak-Amerika és a 15-ik század óta tenyésztetik nálunk. Faja vízépítkezéseknél és finomabb asztalosmunkához használattatik, leveleit és az abból készített aetherszerű olajat azelőtt gyógy-czélokra használták. Változatai: a recurvata nana, sűrű alig 50 cm. magas gömböket képez és a Vervaeneana mely szép fényes aranyárga lombbal bír. A Thuja Wareana szintén mint ide tartozó alak tekintendő, ez 4-5 m. magasra is megnő sűrű galaszterű koronát képez kékes-zöld lombbal.

A keleti (chinai) éleifa (Thuja (Bioti) orientalis) Chinában, Japánban és közép Ázsiában tenyész, de számos változataival nálunk is meghonosított. Szép galaszterű fa vagy bokor, 5-6 m. magas és sokkal szebb mint a nyugati éleifa, azonban amannál érzékenyebb és épen ezért védett helyet kíván. Különösen szép és

mint magános növény kiválóan ajánlható. Egyik változata az aurea, mely gömbölyű növéseivel s aranyárga ághegyeivel gyepre alkalmazva igen pompás képet nyújt. Azonban többi változatai sem megvetendők, s kisebb kertek részére különösen figyelemre méltó pl. a Var. aurea elegantissima, melynek oszlopalku növése van és ághegyei még több arany-árgával vannak színezve mint előbbi: a Var. semper aurea-nál az arany-árga színezés egész nyáron át megmarad, míg előbbieknél az csak a fiatal hajtásokon van meg, később az arany-árga szín zöldbe megy át. Igen ajánlatos még a sűrű lombu keleti éleifa (Var. compacta), mely 2-3 m. magas gömböket képez és egészen kemény.

Ezeket kívül van még az óriási éleifa (Thuja gigantea), mely pompás faj 30 m. magasságra is megnő. Erős és terebélyes növéssel bír, míg magasabb életkorban ernyőszerű koronával bír. Ághegyei feltűnően laposra nyomottak, lombja sötétzöld. Az óriási éleifa legjobban szereti a szabad, de árnyékos helyet, fiatal korában védelmet kíván.

Ezeknek a csoportosításánál ügyelni kell arra, hogy közülök sokfelét egy csoportba ne vegyünk, mert különben pompájuk nem fogja a szemre a kívánt benyomást gyakorolni.

Különös díszítési értékkel bír a ciprus félek (Cupressineae) közül a Chamaecyparis nutkaensis, mely szép egyenes törzsszel és lecsüngő ágával. kékes-zöld lombjával, különösen gyepre magánosan ültetve igen imponáns hatást gyakorol

A tiszafa (Taxus) változatai is igen bő választékot nyújtanak ugy egyenkint, mint csoportosításokhoz. Ezek közül különösen a közönséges tiszafa (Taxus baccata) ajánlható, miután szabadon álló helyen laza, ritka ágú szép zöldszínű gula alakot képeznek. Metszések által bármely alakra idomíthatók.

Nem kevésbé a boróka (Juniperus) fajai közül mint előbbi szintén használhatók egyesek, melyek közül a virginiai boróka (Juniperus virginiana) igen kedvelt. Ennek változata a pendula, mely lecsüngő ágával kiváló elegáns jelenség.

Nagyobb kerteknél terjedelmes csoportok alakításához mindenkor igen ajánlatos néhány Abies; luc-fenyőt (Picea), vörös-fenyőt (Larix) és talán néhány Cedrust választani.

Különösen jellemzők a különféle növési és szín-változatú képviselői, így világos-zöld színével és gyors fejlődésével az Abies Douglasii tűnik ki, mely már a talajtól kezdve karsu gulát képezve, gyengéd zöld, ezüst fehérrel tarkázott lombzatával teljes szépségben méltán büszkélkedhetik. Ettől sötétebb színével szép kefeszerű tüleveivel elüt az Abies balsamea, melynek kékes lombzata szintén igen díszes, míg végre az Abies Nordmanni pompás zöld színével, koronájának rendszeres növéseivel erős és sűrű tüleveivel fölül nem multható disztét képezi bármely kertnek Tápdus, friss talajt és északi fekvést kíván.

A tülevelűek telepítésénél különösen arra kell figyelemmel lenni, hogy azok az állandó helyre való átültetésük előtt is már többszörösen átültessenek. Az átültetés vagy őszzel, vagy pedig tavasszal a fagyok elmúltával történik, de mindenesetre mielőtt fiatal hajtások mutatkoznának.

Az átültetés sikere a növények gyökérzetétől függ, ha a gyökérzet erős, akkor minden talajban vígan tenyésznek. Az átültetés után a tülevelűek védelmet kívánnak mind addig, míg esetleges fagyástól lehet tartani. Különösen ártanak a fiatal fáknak az erős szelek és forró napsugarak. A hideg nem annyira árt, mint inkább február, márczius és április hónapokban: a meleg, meit ez által hajtásra ingerelhetnek és a késői fagyok a védtelen fácska fiatal hajtásainak ártalmára lehetnek. Épen ezért ott a hol a tülevelűek ily nemű hőváltozásoknak vannak kitéve igen ajánlatos szalmából vagy gyékényből készített árnyfallal azokat körül venni, mi által tavasszal a napsugarak, ugy szintén az erős szelek ellen megvédenek.

F. L.*

Szerkesztői üzenetek.

B. S. Érdekesen írt tanúságos cikkét — miután épen legközelebbi számunkban jelent meg hasontárgyú közlemény — csak valamivel később közölhetjük.

Fr. J. Csorvás. Köszönet a tudósításért! Ha becses közreműködésére ezután is számíthatunk, a szükségessé vált lapokat küldeni fogom.

M. M. Csaba-Csüd. Van benne gondolat, s helylyel-közbe ügyesen is gördül; de nyelvezete néhol igen lapos. Buzdításul ide igtatjuk a — szerintünk — legsikerültebb részt:

„Szóltan valék, de őh, bocssás meg érte,
Büvkörödben álomban ringtam én;
Ha bár tudtam, hogy utainknak vége
Nem hoz össze az élet tengerén.”

Kérelem. (M. M.) Rímbe szedett próza, — minden költői szárnyalás nélkül!

Fehér-Pekete M. Berényi Hihetetlen!
Sz. J. Gyoma, Tehát számíthatunk?

Felelős szerkesztő: Varga József.

